

«Қызметкердің оқу орнына қанағаттануы» социологиялық зерттеу нәтижелері бойынша сараптамалық есеп

«Сырдария» университетінде мониторинг жүргізу бойынша ағымдағы оқу жылына арналған жұмыс жоспарына сәйкес 16-22 қараша күндері университет қызметкерлері арасында социологиялық сауалнама жүргізілді. Сауалнамаға 60 респондент қатысты.

Зерттеу мақсаты университет қызметкерлерінің оқу орнындағы жұмысына қанағаттану деңгейін анықтау болып табылады. Сондай-ақ, зерттеу барысында олардың материалды және әлеуметтік-психологиялық жағдайлары талданып, құрылымдық бөлімдердің моральді-психологиялық климаты суреттеледі.

Сауалнама сұрақтарын сараптауға көшетін болсақ, сауалнамаға қатысқан респонденттердің осы оқу орнындағы жұмыс жасау тәжірибесі төмендегі кестеде көрсетілген.

Кесте 1.

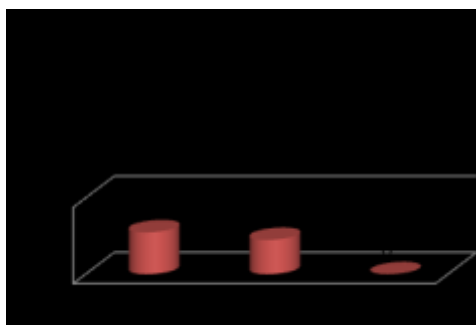
Осы ЖОО-дағы Сіздің жұмыс тәжірибеңіз?

Жауаптар	Респонденттер саны	%
1) 10 жылдан көп.	21	35
2) 4-10 жыл.	19	31,6
3) 1-3жыл.	13	21,6
4) 1 жылдан аз.	7	11,6

Сауалнаманың «Сіздің ЖОО-да мадақтау процесі қалай іске асырылады, оның ашықтығы мен әділдігі қандай?» - деген сұрағына респонденттердің 55%-ы «бөлімде шешім қабылданады және талқыланады» -деп жауап берсе, 45%-ы бұл мәселені «ЖОО әкімшілігі шешеді»-деп көрсетті (**Диаграмма 1**).

Диаграмма 1.

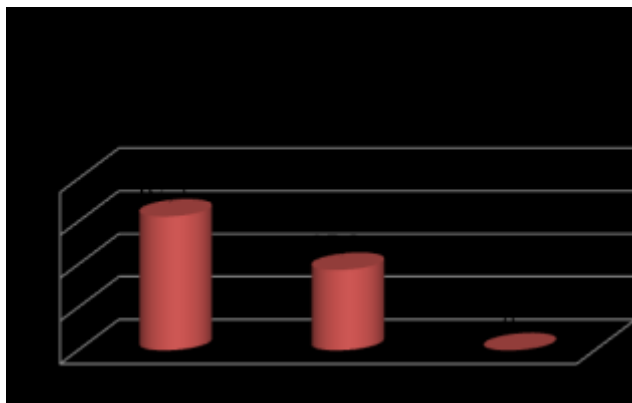
ЖОО-да мадақтау процесі қалай іске асырылады, оның ашықтығы мен әділдігі

«Сіз ЖОО-да қызметкерлерді моральді түрде (түрлі алғысхаттар, мерейтоймен құттықтау, т.б.) мадақтау процесіне қаншалықты қанағаттанасыз?» - деген сұраққа респонденттердің 62,5%-ы «толық қанағаттанамын», 37,5%-ы «орта деңгейде қанағаттанамын» - деп жауап берді. (**Диаграмма 2**).

Диаграмма 2.

Сіз ЖОО-да қызметкерлерді моральді түрде (түрлі алғысхаттар, мерейтоймен құттықтау, т.б.) мадақтау процесіне қаншалықты қанағаттанасыз?

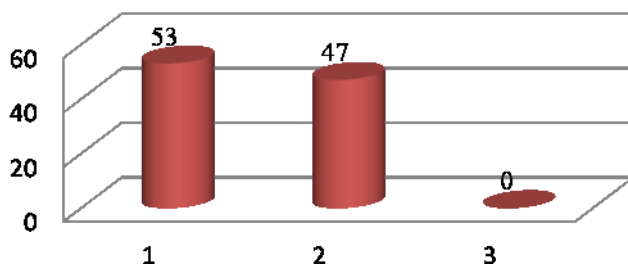

«Сіз ЖОО-да қызметкерлерді материалды түрде (сыйақы, үстемақы, т.б.) мадақтау процесіне қаншалықты қанағаттанасыз?» - деген сұраққа респонденттердің 53%-ы «орта деңгейде қанағаттанамын», 47%-ы «толық қанағаттанамын» - деп жауап берді. (Диаграмма 4).

Диаграмма 4.

Сіз ЖОО-да қызметкерлерді материалды түрде (сыйақы, үстемақы, т.б.) мадақтау процесіне қаншалықты қанағаттанасыз?

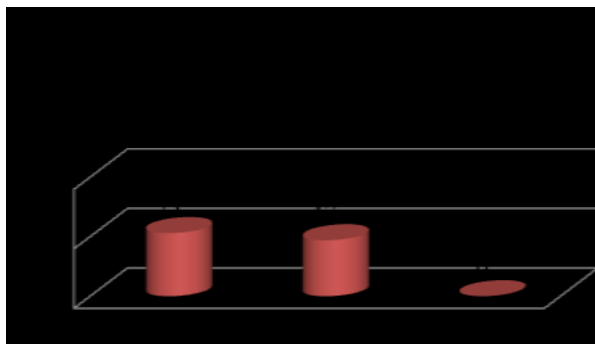
1. Орта деңгейде қанағаттанамын
2. Толық қанағаттанамын
3. Мүлдем қанағаттанбаймын

«Сіз ЖОО-да қызметкерлерді әлеуметтік қолдау шараларына (түрлі өмірлік: психологиялық, отбасылық, денсаулық жағдайларында қолдау, т.б.) қаншалықты қанағаттанасыз?» - деген сұраққа респонденттердің 55,1%-ы «орта деңгейде қанағаттанамын», 26%-ы «толық қанағаттанамын», 18,9%-ы «мүлдем қанағаттанбаймын»-деп жауап берді. (Диаграмма 5).

Диаграмма 5.

Сіз ЖОО-да қызметкерлерді әлеуметтік қолдау шараларына (түрлі өмірлік: психологиялық, отбасылық, денсаулық жағдайларында қолдау, т.б.) қаншалықты қанағаттанасыз?

Ал ЖОО қатысуымен Өз біліктілігіңізді арттырудың жиілігі қандай?- деген сұраққа респонденттердің жауаптары төмендегі кестеде көрсетілген (**Кесте 3**). Көрсетілген кестеден байқағанымыздай, университеттегі қызметкерлердің біліктіліктерін арттыру ісі жолға қойылған.

Кесте 3.**ЖОО қатысуымен Өз біліктілігіңізді арттырудың жиілігі қандай?**

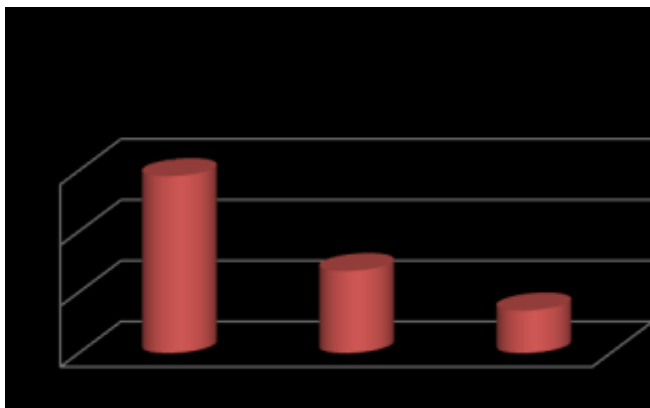
Жауаптар	Респонденттер саны	%
1) Өзімнің қалауым бойынша.	34	56,6
2) 5 жылда 1 рет.	12	20
3) 3 жылда 1 рет.	7	11,6
4) Бекітілген кесте бойынша.	7	11,6
5) ЖОО әкімшілігінің қалауы бойынша.	0	0

Сауалнаманың келесі сұрақтары оқытушы қызметінің психологиялық қырларын (талап-тілектері, қолдау табуы, құрметтелуі, т.б.) сипаттап көрсетеді. Мысалы, «ЖОО-ның беделін арттыруға қосқан үлесіңізді ЖОО дұрыс бағалайды деп ойлайсыз ба?» -деген сұраққа сұралғандардың 61,4%-ы «иә» деп жауап берсе, 5%-ы «жоқ» деп ал, 33,6%-ы «барлық уақытта емес» деп жауап берді. (**Диаграмма 7**).

Диаграмма 7.**«ЖОО-ның беделін арттыруға қосқан үлесіңізді ЖОО дұрыс бағалайды деп ойлайсыз ба?»**

Ал, ЖОО-ның ұжымында «команда», «корпоративтік рух» деген ұғымдар бар ма?-деген сұраққа сұралғандардың 58,2%-ы«иә» деп, 27,8%-ы «жоқ» деп, ал 14%-ы бұл сұраққа жауап бермеген. Көріп отырғанымыздай, сұралғандардың басым бөлігі «команда», «корпоративтік рух» деген ұғымдар бар» деп жауап беріп отыр, алайда сол ұғымдардың «жоқ» екендігін сұралғандардың 41%-ы құрап отырғандығын ескермесе болмас деген пікірдеміз (**Диаграмма 8**). Осы пікірлерді көбінесе осы ЖОО-дағы жұмыс тәжірибелері он жылдан асқан қызметкерлер білдіріп өткен. Осыған сәйкес, ЖОО-ның әрбір құрылымдық бөлімінде «команда», «корпоративтік рух» деген ұғымдарды бағалау, нығайту ісі жолға қойылса. Өйткені, еңбектің өнімділігі ұжымдағы ауызбіршілікке, барлық ұжым мүшелерінің бір мақсатқа жұмылдырылуына тікелей қатысты.

Диаграмма 8.**ЖОО-ның ұжымында «команда», «корпоративтік рух» деген ұғымдар бар ма?**

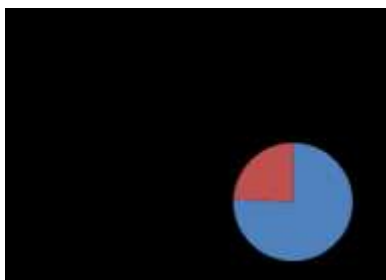

«Қызметкерлердің еңбек жағдайы мен еңбек ақы мәселелері туралы шағымдарына әкімшілік қалай қарайды?» - деген сұраққа сұралғандардың 85,4%-ы «бірқалыпты, бәрін мұқият түсіндіреді» деп жауап берді, ал 3,5%-ы «немқұрайлы», ал 11,1%-ы «наразылық танытады» - деп жауап берген.

«Сіздің ЖОО ұжымының психологиялық климатын қалай бағалайсыз?» - деген сұраққа респонденттердің 76%-ы «жақсы», 24%-ы «орташа» - деп жауап берген (Диаграмма 9).

Диаграмма 9.

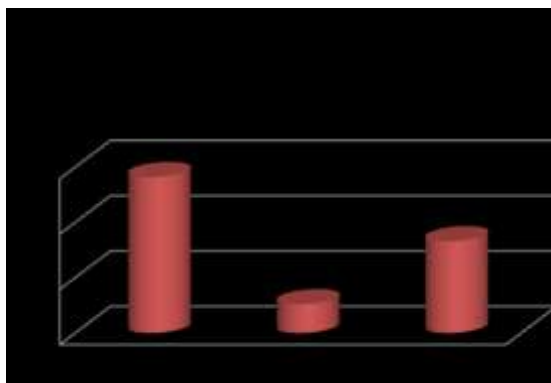
«Сіздің ЖОО ұжымының психологиялық климатын қалай бағалайсыз?»

Сауалнаманың соңғы «Егер жұмыс орныңызды ауыстыру мүмкіндігі туса, қайтадан осы ЖОО-ны таңдар ма едіңіз?» - деген сұрағына респонденттердің 56,4%-ы «иә», 10,4%-ы «жоқ», 33,2%-ы «білмеймін» - деп жауап берген (Диаграмма 10).

Диаграмма 10.

Егер жұмыс орныңызды ауыстыру мүмкіндігі туса, қайтадан осы ЖОО-ны таңдар ма едіңіз?

«ЖОО басшылығына айтар талап-тілегіңіз, ұсыныс, уәждемелеріңіз болса бүкпесіз білдіруіңізге болады» деген ашық сұраққа оқытушылар төмендегідей жауаптар берді:

1	Барлығы дұрыс, тек алға	13
2	Жалақы көтерілсе жақсы болар еді	8
3	Ұжым арасында түрлі мәдени спорттық іс шараларды, жарыс, сайыстарды жиі өткізу	3

Сауалнама нәтижесі бойынша жалпы шешімдер мен ұсыныстар:

Жұмыстың түрлі тұстарына қанағаттанушылық дәрежесіне қатысты сұрақтардың жауаптарын сараптай келе, университет қызметкерлерінің өзара түсіністікке, қызмет бойынша көтерілу мүмкіндігіне, әріптестер мен әкімшілікпен қарым-қатынасқа, өз қабілеттерін жүзеге асыру еңбек шарттарына орта деңгейде қанағаттанады деген шешім шығаруға болады. Сұралғандардың көбісі әкімшілікпен, тікелей басшылықпен, әріптестермен қарым-қатынасқа толығымен немесе белгілі бір дәрежеде қанағаттанатындығын атап көрсетті. Жоғарыда айтылғандарды қорытындылай келе, келесідей ұсыныстарды алға тартуға болады:

1. Сұрау нәтижелері көрсеткендей, еңбек әрекетін тиімді ынталандыру мен еңбек ұйымдастырылуын жақсарту үшін, әрбір құрылымдық бөлім өз ішінде «команда», «корпоративті рух» ұғымдарын қайта бағалап нығайтса;

2. ЖОО ұжымын біріктіретін түрлі мәдени, спорттық іс шараларды, жарыс, сайыстарды жиі өткізу;

3. Рейтингі жоғары құрылымдық бөлім қызметкерлерінің еңбекақысын көтеру мәселесін қарастыру;

4. Сауалнама барысында қызметкерлердің білдірген талап тілектерін ескеру;

Сапа менеджменті, аккредиттеу және
мониторинг бөлімінің маманы

Азизбекова А.С.